

10. Bled forum o Evropi
Vloga kulture v družbi znanja, Prispevek k evropskemu letu kreativnosti in inovacij
2009

DEKLARACIJA

Kultura je najstarejša snov zgodovine!

(dr. Danilo Türk, Predsednik Republike Slovenije)

V Evropskem letu kreativnosti in inovacij 2009 se želimo z deklaracijo X. Bled foruma o Evropi obrniti na družbene nosilce moči pri Združenih narodih, Evropski uniji (Predsedstvu EU, Svetu EU, Evropski komisiji, Evropskemu parlamentu), na odločevalce v regiji Jugovzhodne Evrope, nevladne organizacije (NVO-je) in ostale akterje ter jih opozoriti na potrebo po nujnem premisleku odnosa med kulturo in znanostjo.

Ugotavljamo da je svet človeških izkustev svet kulture;

Zavedajoč se neizbežne povezanosti znanosti in kulture, kjer se z različnimi sredstvi preučuje in izraža naravna človeška radovednost po iskanju odgovorov na ključna vprašanja: kdo smo, od kod prihajamo, kam nas vodi življenje;

Zavedajoč se potenciala kulture v širšem smislu in še posebno umetnosti pri pojasnjevanju in komunikaciji (kulturizaciji) znanosti ter povezovanju znanosti z vsakdanom, s posebnim poudarkom na potencialih kulture in umetnosti, pri spodbujanju radovednosti, povečevanju zavesti in pridobivanju povratnih družbenih informacij;

Zavedajoč se temeljne vloge kreativnosti *pri* in *za* razvoj(u) sodobnih, na znanju temelječih družb;

Izhajajoč iz idealov renesančne tradicije, kjer sta bili kreativnost umetnikov in radovednosti znanstvenikov neodtujljivo povezani prvini;

Zavedajoč se skupnega vpliva znanosti in kulture, ki je vzpodbudil nove oblike mišljenja in utrl pot pomembnim družbenim dimenzijam;

Prepoznavamo, da sta radikalna umetniška domišljija in modrost kulture lahko temelja, na katerih bo znanost ustvarila nove oblike razumevanj in množico pogledov za spodbujanje znanstvenega napredka;

Prepoznavamo, da kultura prispeva k razumevanju in tolmačenju družbe ter je v uteho družbi pri soočanju z vse številčnejšimi težavami;

Prepoznavamo, da kultura prispeva k širjenju naše kreativnosti in da le-ta predstavlja neusahljiv vir inovacij in oblikovanja vrednot;

Priznavajoč pomen odkrivanja in spoznanja darov otroške kreativnosti in ob prevzemanju odgovornosti za vzgojo in nadaljnji razvoj otroške kreativnosti z izobraževanjem otrok vse do odrasle dobe;

Prepoznavamo, da so rezultati znanosti in umetnosti različni, a hkrati komplementarni – znanost ustvarja znanja in umetnost ustvarja pomene;

Prepoznavamo neposredno in posredno vlogo kreativnih industrij pri pospeševanju možnosti novega gospodarskega razvoja;

Prepoznavamo vlogo kulture kot povezovalnega elementa, tako znotraj področja Jugovzhodne Evrope, kot tudi elementa povezljivosti z drugimi deli Evrope kjer rešitve, ki jih nudi znanost omogočajo prenos znanj, idej in intelektualnega potenciala ter na ta način ustvarjajo skupno kulturno platformo.

Z namenom, oblikovanja učinkovitih odzivov na izzive prihodnosti:

1. pozivamo odločevalce k ustvarjanju pogojev za prihodnji razvoj družbe z uporabo študij predvidevanja (*foresight*), ki predstavljajo primerno orodje za premostitev razkoraka med znanostjo in kulturo, omogočajo tesno sodelovanje najnaprednejših posameznikov na področjih znanosti in umetnosti ter ustvarjajo pogoje za dvig ravni podpore kulturi (kulturizacija znanosti);
2. pozivamo k aktivnostim, ki bodo pripomogle k odstranjevanju ovir med znanstveno in umetniško kreativnostjo in bodo ustvarjale pogoje za razvoj sodelovanja, ki bo temeljilo na “zlitju in sinergijah” (usklajevanje, izmenjava informacij in podatkov, izmenjava znanj, kritična refleksija, etična vprašanja,...) znanosti in umetnosti;
3. pozivamo akterje na področjih znanosti, tehnologije, umetnosti in kulture v širšem smislu k sodelovanju pri povečevanju števila inovacij na raven, ki bo ustrezala standardom sodobne družbe, in obratno: pozivamo k razvoju sodobne družbe, ki bo zmožna razumeti prizadevanja za večjo kreativnost in večje število inovacij v sodobni znanosti in umetnosti;
4. pozivamo institucije EU, da izrabijo potencial kulture pri spopadanju z izzivi demokratičnega in inovacijskega deficita ter upoštevanju načel medkulturnega dialoga;
5. v podporo »Ljubljanskemu procesu« pozivamo k uveljavitvi pete (5.) svoboščine, prostega pretoka znanja po celotni Evropi in k združevanju Evropske raziskovalnega prostora (ERA) in Evropskega kulturnega prostora;
6. pozivamo k oblikovanju pogojev za razvoj definicije kreativnosti, ki bo kreativnost obravnavala enakovredno, ne glede na področja njene uveljavitve (umetnost, znanost, podjetništvo);

7. pozivamo odločevalce na ravni EU, da vključijo regijo Jugovzhodne Evrope in sosednje države v proces sodelovanja med znanostjo in umetnostjo, ki lahko predstavlja gradnik kulturnega in političnega mostu med regijami (kulturizacija);
8. pozivamo vse zainteresirane strani, da posebno pozornost namenijo vprašanjema interoperabilnosti in ohranjanju digitalne dediščine;
9. pozivamo vse zainteresirane strani, da iščejo skupni evropski izvor na temeljih raznolikosti in raznorodnih kulturnih identitet (lastnem evropskem izvoru) ter poiščejo lastno konkurenčno odliko v raznolikih kulturnih identitetah;
10. pozivamo vse odločevalce in tiste, ki delujejo na področju podjetništva, da prevzamejo del odgovornosti za oblikovanje "trajnostne prihodnosti";
11. pozivamo odločevalce na področju izobraževanja, da s sprejemanjem izobraževalnih vsebin in ciljev na vseh ravneh izobraževanja z uporabo sodobnih izobraževalnih pristopov (npr. spodbujanje kreativnosti pri »problemsko razmišljanje« znotraj interdisciplinarnih skupin, »vzorčno razmišljanje«, »analitsko razmišljanje«, empatija) prispevajo k spodbujanju in krepitvi kreativnosti od otroštva do mladosti (manj kognitivne in bolj kreativne spretnosti).

V luči zgornjih premislekov, zbrani na 10. Bled forumu o Evropi pozivamo vse institucije in posameznike imenovane v preambuli, da zavzamejo aktivno vlogo pri oblikovanju ustreznih odgovorov na globalne, evropske, regionalne in lokalne izzive glede odnosa med znanostjo in umetnostjo in prispevajo k oblikovanju pogojev za družbo temelječo na znanju, ki bo osnovana na vzajemnosti kulture in znanosti ter na ta način zagotovila temelj za primeren odziv na izzive prihodnosti.

Bled forum o Evropi, 6-7 marec 2009, Bled, Slovenija